

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

De modo orandi & psallendi: horisque canonicis persoluendis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

Ecclef. 6 tiat & occidat. Hinc scriptum est, Amicus fide-
Ibid. lis, protectio fortis. Qui autem inuenit illum, in-
 uenit thesaurum. Amico fideli nulla est compa-
Ibi ratio: & non est digna ponderatio auri & argen-
 ti, contra bonitatē fidei illius. Amicus fidelis me-
 dicamentum vitæ & immortalitatis: et qui me-
Ecclesi, 27, tuunt dominum, inueniūt illum. Item alio quoq;
Philosop. sociale secundum Philosophū: naturale est vt ab
 altero adiuuetur. Quumq; homo nō sit bonus su-
 dex sui ipsius: expedit vt alteri ad hoc idoneo con-
 scientiam suam aperiat. Acquiesce ergo & huic
Prouerb. 3 Cassiani consilio, nec proprio vnq; sensui innita-
 ritatem ac societatem singularē vitare coneris:
 quia reuera vehementissime nociua est anima.
 De modo orandi & psallendi, horisque ca-
 nonicis persoluendis.

Arti, X X X,

Iohan. 4 Spiritus est deus: & eos qui adorant
 eum, in spiritu & veritate adorare
Hiere. 48 oportet. Quamuis omne opus dei re-
 uerenter, deuote, atq; solcite exequi
 debeamus (maledictus enim qui fa-
 cit opus dei negligenter) illi tamen
 actus virtutum, qui immediate circa deum ve-
 santur, cum ampliori reuerentia & singulari de-
 uotione sunt exercendi. Porro oratio, psalmodia,
 adoratio, horarū solutio sunt actus virtutis que
Cicero, latria dicitur. Quæ secundum Tullium est x̄tus
 deo cultum cæremoniamq; impendens. Itaq; æ-
 ctus hylatriæ cum ingenti diligentia sunt explen-
 di. Ad quod requiritur primo diuinorū obserua-
 tiō

DE ARCTA VIA SAL. Fo. 36

Via præceptorum. Quoniam scriptum est, Qui de-
clinat aurem suam ne audiat legem: oratio eius **Prou. 28.**
erit execrabilis. Et iterum, Maledicti qui declinant **Psal. 118.**
a mādatis tuis. Itaque conuersatio conformanda
est orationi: & secundo cor per attentionem deo
vniendum. Vnde de auersis & inattentis dñs **Math. 18.**
ait per Esaiam, Populus hic labijs me honorat, **Esai. 29.**
cor autem eorum lōge est a me. Et Sapiens, An- **Ecclesi. 18.**
te orationem, inquit, præpara animam tuā: &
noli esse sicut homo tentans deum. Hæc autē at-
tentio p̄cipue necessaria est, & esse debet in prin-
cipio orationis ac psalmodiæ. Virtus namq; prin-
cipij in sequentibus est relucens: & posteriora a
bono principio sortiuntur uirtutem. Præterea quā
triplex sit orationis effectus, videlicet mereri, &
impetrare: ac dulcis quædā refectio mentis quā
orans sentit orando: ad primos duos effectus suf-
ficit præfata intentio in principio. Ad tertium ve-
ro requiritur continuata & fortis attentio, secun-
dum Thomam. Imo secundum Basilium super **Thomas**
illud: Psallite sapienter, sic dicentem: Quemad- **Basilius;**
modū gustus corporis singulas buccellas seu par-
tes alimenti discernit, gustat, & masticat: sic inte-
rior animæ gustus singulorum secundorum ver-
borū in psalmodia sensum debet aduertere & gu-
stare. Tertio vt actus prædicti perfecte soluatur,
requirit magna cordis custodia, atq; affectuosa
recollectio mētis in deo. Propter qd abbas Aga **Agathon;**
thon asserbat non esse laborē talē, vti est deum
orare. Talis autem oratio, psalmodia, persoluti-
oq; horarum efficacissima est ad impetrandum
a deo oē qd desideramus salubriter. Hinc Ch̄sus **Ioha. 4.**
ait, Veri adoratores adorabūt patrem in spū & **Basilius**
veritate. **Basili. quoq; Diuinū, inquit, auxilium**
implorare

DIONYSII CARTH.

implorandum est, non remisse, nec mente hue illucque vagante: quoniam talis non solum non improbabit, sed deum potius irritabit. Optimum proinde modum psallendi docet Bernardus, dicens:

Bernar. su
per cā. ser.

Benedict⁴⁷
in regula

Moneo vos dilectissimi, pure semper, & strenue diuinis interesse laudibus. Strenue quidem, ut reuerenter & alacriter domino assistatis, non pigri, non somnolenti, non oscitantes, non parcentes vocibus, non præscidentes verba dimidia, non integra transilientes, non fractis et remissis vocibus, sed virili, ut dignum est, sonitu & affectu spiritus sancti voces depromentes. Pure vero, ut nihil aliud dum psallitis, quam quod psallitis cogiteris. Spiritus sanctus etenim illa hora gratum non recipit, quicquid ei obruleris: neglecto eo quod debet. Psalmodia non nimis festinanter promenda est.

Hugo.

petendus est versus: pro versu psalmus: pro psalmo nocturnus. In actibus autem prædictis orandi atque psallendi debemus duo attendere: nempe videlicet miseriam, & dei misericordiam: quarum ex consideratione nostræ miseriam, imperfectæ onis, fragilitatis atque malitiæ ad veram humilitatem prouocemur. Ex consideratione vero misericordiam, bonitatis, charitatisque dei, ad dilectionem dei feruidam inducamur. Sicque actus prædicti ex humilitate, & charitate procedant, & omnis vanitas in cantu vitetur, solumque deo placeat optemus: magis quoque delectemur in sensibus modulatione verborum, magis in deuotione quam in fractione, ne quid petulantiam admittamus.

Augustin.

Augustinus sic ait, Quum mihi accidit, ut me cantus magis quam res quæ canitur delectet, me penaliter peccare confiteor. Et tunc mallem non

non audire cantatem. Rursusq; ait: Plus deo placet latratus canum, mugitus boum, grunitus porcorum, q̄ cantus luxuriatum clericorum. Quid prodest strepitus labiorum, vbi cor fuerit mutū? Sicut enim vox sine modulatione est quasi vox porcorum: sic omnino sine deuotione est quasi mugitus boum. Sic demum & horę legantur siue cātentur distincte cum debita attentione, reuerentia, & affectu, congruo loco & tempore, sine aliorum impertinētiumq; verborum admixtione, sine confabulatione, & risu dissolutione.

De celebr. missæ c. p̄g byt. c. do- lentes.

De vanitate mūdi & exemplari inductio ne ad hoc secundū Hugonem.

Articulus XXXI.

Vanitas vanitatum, dixit Ecclesia *Eccles. 1.*

Vanitas vanitatum & omnia vanitas. Vidi cuncta quę fiunt sub sole, & ecce vniuersa vanitas & afflictio spiritus. Ad intelligēdam mūdandę prosperitatis vanitatem exempla Hugonis inducam. Dic ergo mihi quid vides? Video prospere nauigantes, quibus arrident tranquillitas maris, serenitas aëris, flatus ventorum, viros quoque in nauī epulantes, discurrentes, & omni musicorū genere iucundantes, intantum vt aq̄s melodia resultantibus, pisces vndiq; confluant, & iucūdantibus lætitiā augeant. Istud ergo videtur mihi magna ac desideranda felicitas. Sed noli nimis cito ferre sentētiā. Imo dic mihi qd vides post hęc? Video vndiq; nigrescere cœlum, & acri ventorum concursu nubes agitari, mare turbari, & intumescantibus fluctibus nauem cū nauigantibus mergi. Heu quid laudauī, heu breuem prosperitatem quanta calamitas est sequu-
I ra. Ad-